

Науковий пошук молодих дослідників : збірник наукових праць здобувачів вищої освіти, викладачів та вчителів / за заг. ред. Карплюк С. О., Єремєєвої В. М., Вербівського Д. С., Сікори Я.Б., Усатої О.Ю. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – Вип. 13. – 248 с. – С. 141-144.

*Карплюк С.О.,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри прикладної математики та інформатики,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

*Вербівський Д.С.,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри прикладної математики та інформатики,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У публікації висвітлено основні шляхи та методи формування цифрової компетентності майбутніх педагогів-інформатиків в умовах дистанційного навчання. Окреслено переваги та недоліки дистанційного навчання. Наведено переваги використання платформи tozaBook в процесі дистанційної освіти майбутніх учителів інформатики.

Ключові слова: дистанційне навчання, цифрова компетентність, платформа tozaBook.

Постановка проблеми. Процес інформатизації сучасного суспільства та активне впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери людської діяльності вимагає певних змін та оновлення підходів щодо підготовки педагогічних кадрів в нашій державі. Це зумовлено необхідністю підготовки нової генерації вчителів, які можуть швидко вчитися й уміло застосовувати результати науково-технічного прогресу у своїй професійно-педагогічній діяльності, зокрема: web-технології, хмарні сервіси, смартфони, мережу Інтернет, штучний інтелект, електронні освітні ресурси, освітні цифрові платформи, мас-медіа та інші сучасні гаджети [1]. Одним із можливих шляхів вирішення цієї проблеми є активне використання сучасних цифрових платформ процес підготовки майбутніх учителів, зокрема, інформатики.

Проте, сьогодні виникає ще одна проблема, пов'язана із особливою ситуацією, що склалася в світі. виникає питання не здобувачів вищої освіти, які потужно й суперечливо впливають на освіту студентської молоді, стають одним із засобів дистанційного навчання і, загалом, сприяють формуванню медіа компетентності та медіа грамотності майбутніх учителів.

Аналіз актуальних досліджень. Аналіз психолого-педагогічної та спеціальної літератури переконливо свідчить про те, що дана проблема не є новою. Окремі її аспекти достатньо широко розкрито у наукових доробках вітчизняних й зарубіжних учених, зокрема: впровадження елементів медіаосвіти (Л. Баженова, О. Баранов, Є. Бондаренко, І. Вайсфельд, М. Жалдак,

Л. Зазнобіна, І. Левшина, О. Нечай, С. Пензін, Ю. Рабінович, О. Співаковський, А. Спичкін, К. Тихомирова, Ю. Усов, О. Федоров, А. Шариков та інші; реалізація Концепції медіакомпетентності майбутніх вчителів (В. Вебер, Н. Змановська, Р. К'юбі, В. Поттер та інші).

Водночас, попри значну зацікавленість окресленим питання залишається недостатньо вивченою проблема формування медіакомпетентності та медіаграмотності майбутніх учителів інформатики на засадах використання сучасних освітніх цифрових платформ, зокрема MOZABOOK. Такий інтерес викликаний певними особливостями підготовки педагогів з інформатики, оскільки саме на уроках інформатики активно використовують сучасні інформаційно-комунікаційні технології, які допомагають досягти основної мети медіаосвіти – підготувати молоде покоління до життя у сучасному інформаційному середовищі [1].

З огляду на такий стан речей, виникає необхідність дослідити особливості цифрової платформи MOZABOOK як одного із засобів, які сприяють формуванню медіакомпетентності та медіаграмотності майбутніх учителів інформатики, що і є метою статті.

Виклад основного матеріалу. Цифрова платформа MOZABOOK є електронним освітнім продуктом компанії «Mozaik Education», яка має 25-річний досвід роботи в Угорщині та є головним видавцем в сфері освіти. Основний напрямок діяльності даної компанії – розробка цифрових платформ для інтерактивної дошки, організація дистанційного навчання, створення інтерактивних підручників.

MOZABOOK – універсальна освітня платформа, яка дозволяє урізноманітнювати інструментарій шкільних уроків за рахунок численних ілюстраційних, анімаційних і творчих презентаційних можливостей. Крім того, вона має видовищні інтерактивні елементи і вбудовані додатки, призначені для розвитку навичок, проведення дослідів та ілюстрування, які сприяють пробудженню зацікавленості учнів і допомагають в більш легкому засвоєнні навчального матеріалу (рис. 1).

Рис. 1. Інтерфейс освітнього програмного забезпечення для інтерактивної панелі та дошки [2]

Варто зауважити, що під час створення даного цифрового продукту розробники зважали на потреби та зауваження вчителів-предметників. З огляду

на це програма є достатньо простою і зручною для користування, а у майбутніх учителів інформатики є можливість створювати інтерактивні електронні зошити та підручники на основі тих навчальних засобів, які вони використовуватимуть у своїй професійно-педагогічній діяльності. Створені учителями інформатики зошити та книги можна доповнювати ілюстраціями, схематичними зображеннями, об'ємними малюнками, інтерактивними 3D-сценами, освітніми відео, аудіоматеріалами й завданнями різних типів і рівнів складності [2].

Платформа MOZABOOK дозволяє відкрити електронну PDF-версію друкованого підручника, який активно використовується вчителем інформатики в один клік, причому програма сама автоматично розпізнає в публікації графічні елементи і під час уроку дозволяє збільшити їх одним кліком. Вчитель може самостійно створювати фрагменти сторінок, які йому необхідно буде збільшити під час занять, оскільки MOZABOOK має можливість проаналізувати текст публікації та повідомити, який інтерактивний зміст рекомендується вставити в цей навчальний матеріал. У вчителя є можливість відтворити рекомендований зміст, прийняти або відхилити його. Він може також самостійно здійснювати пошук змісту для вставки (3D-моделі, освітні відео, аудіоматеріали, зображення) в медіатеці, на своєму комп'ютері або в Інтернеті. Доданий матеріал можна відкрити одним кліком на іконки, що розміщені на полях книги, щоб продемонструвати учням на уроці [2].

В контексті нашого дослідження можна стверджувати, що використання цифрової платформи MOZABOOK майбутніми вчителями інформатики у своїй професійно-педагогічній діяльності сприятиме формуванню медіакультури особистості, що включає в себе медіаграмотність та медіакомпетентність про які йдеться у Концепції впровадження медіаосвіти в Україні. Адже, відповідно до даного документу, медіаграмотність – це «уміння користуватися інформаційно-комунікативною технікою, виражати себе і спілкуватися за допомогою медіазасобів, успішно здобувати необхідну інформацію, свідомо сприймати і критично тлумачити її, розуміти реальність, сконструйовану медіаджерелами, осмислювати владні стосунки, міфи і типи контролю, які вони культивують» [3, с. 4]. Медіакомпетентність – це уміння ефективно взаємодіяти з медіапростором, правильно розуміти, оцінювати інформацію, аналізувати, передавати її іншим, дотримуючись медіакультурних цінностей, уподобань і стандартів [3, с. 4].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, цифрова платформа MOZABOOK є достатньо ефективним та перспективним продуктом, який може бути одним із засобів формування медіаграмотності та медіакомпетентності сучасної педагогічної спільноти.

Список використаних джерел і літератури

1. Наумук І. М. Розвиток медіакомпетентності майбутніх учителів інформатики, як необхідна умова до професійної діяльності / І. М. Наумук // Розвиток інтелектуальних умінь і творчих здібностей учнів та студентів у процесі навчання дисциплін природничо-математичного циклу" ІТМ* плюс–2015" : матер. II Міжнар. наук.-метод. конф. (Суми, 12 травня 2015 р.) : тези доповідей. – Суми : Мрія, 2015. – С. 48-50.

2. «MOZABOOK – освітнє ПЗ для інтерактивної панелі та дошки», Mozaik Education, 2019. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://www.mozaweb.com/uk/mozabook>

3. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) / Схвалено постановою Президії Національної академії педагогічних наук України 20 травня 2010 року, протокол № 1-7/6-150 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzhennya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/.